

Česká školní inspekce
Moravskoslezský inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIT-220/20-T

Název	Základní škola a gymnázium Vítkov, příspěvková organizace
Sídlo	Komenského 754, 749 01 Vítkov
E-mail	reditel@zsgvitkov.cz
IČ	69987181
Identifikátor	600143074
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Miroslav Bučánek
Zřizovatel	Město Vítkov
Místo inspekční činnosti	Komenského 754, 749 01 Vítkov Komenského 145, 749 01 Vítkov
Termín inspekční činnosti	11. 2. 2020 – 13. 2. 2020

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) školského zákona.

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle školních vzdělávacích programů.

Zjišťování a hodnocení naplnění školních vzdělávacích programů a jejich souladu s právními předpisy a příslušnými rámcovými vzdělávacími programy.

Charakteristika

Základní škola a gymnázium Vítkov, příspěvková organizace (dále „škola“) vykonává činnost základní a střední školy, školní družiny, školního klubu a školní jídelny. Vznikla rozhodnutím zřizovatele k 1. 7. 2013 spojením Základní školy na Komenského ulici 754, Základní školy na Opavské ulici 22 a Gymnázia na Komenského ulici 154. Je jedinou spádovou základní školou pro oblast Vítkova a okolí. Ve školním roce 2019/2020 vzdělává střední škola žáky v denní formě vzdělávání v oborech vzdělání 79-41-K/41 Gymnázium (čtyřleté) a 79-41-K/81 Gymnázium (osmileté). Žáci čtyřletého gymnázia se vzdělávají již jen v posledních dvou ročnících střední školy.

K termínu inspekční činnosti základní škola vzdělávala v 25 třídách 530 žáků z toho 114 žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a střední škola v 8 třídách 147 žáků, z toho 2 žáky se speciálními vzdělávacími. Jeden žák se vzdělává podle školního vzdělávacího programu základní školy speciální. V 11 odděleních školní družiny bylo zapsáno 280 žáků a na činnosti školního klubu se podílí 171 žáků. Škola se dlouhodobě zaměřuje na oblast environmentální výchovy a osvěty. Informace o škole jsou zveřejněny na přehledných webových stránkách.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitel školy vykonává funkci od srpna 2018. Na organizaci a hodnocení vzdělávání se podílí tři zástupkyně pro jednotlivé stupně vzdělávání. Při řízení školy vychází ze stanovené vize a koncepce rozvoje školy. Pravidelné porady širšího vedení podporují vzájemnou spolupráci všech zaměstnanců. Do čtyřletého oboru vzdělání Gymnázium se nedaří dlouhodobě přijmout dostatečný počet uchazečů pro otevření samostatné třídy. Žáci po ukončení povinné docházky požadují změnu prostředí a odcházejí na jiné střední školy mimo Vítkov. Proto je prioritou vyřešení stávajícího rozmístění tříd gymnázia a vytvoření pocitu samostatné střední školy pro žáky. Do osmiletého oboru vzdělání Gymnázia jsou většinou přijímáni žáci ze stejného subjektu, dochází tím k výraznému odlivu prospěchově dobrých žáků ze tříd základní školy.

Složení pedagogického sboru školy umožňuje plnit cíle školních vzdělávacích programů. Ředitel školy vytváří podmínky pro další vzdělávání pedagogických pracovníků. Vzdělávací aktivity jsou plánovány na základě vyhodnocení potřeb školy, eventuálně profesního zájmu pedagogů. Poznatky z absolvovaných vzdělávacích akcí si učitelé předávají v příslušných předmětových komisích, jejich praktické využití se ve sledované části výuky nijak neprojevovalo. Spolupráce učitelů se odráží především ve funkční výměně informací o žácích, řešení organizačních záležitostí, případně sdílení materiálů k výuce.

Školní poradenské pracoviště „Houpačka“ tvoří tři výchovné poradkyně, tři školní metodici prevence a speciální pedagožka. Školní poradenské pracoviště ve spolupráci s třídními učiteli eviduje žáky se speciálními vzdělávacími potřebami, pracuje s třídními kolektivy a žáky s výchovnými problémy. Pro 79 žáků škola vypracovala individuální vzdělávací plány, na realizaci podpůrných opatření se podílí 13 asistentů pedagoga. Škola eviduje v základní škole průměrně 5 žáků se speciálními vzdělávacími potřebami na třídu. Jako příležitost ke zlepšení se jeví efektivnější využití asistenta pedagoga v době, kdy je nepřítomen žák s potřebou podpůrných opatření, přidělením činnosti ve třídách, kde je vysoký počet těchto žáků nebo jsou zde žáci s problémovým chováním. Prevence rizikového chování vychází ze zpracovaného dokumentu a následně je realizovaná prostřednictvím cíleně zaměřených akcí pro žáky i zákonné zástupce. Účelně ji doplňuje vzdělávací obsah

některých předmětů. Při své činnosti školní poradenské pracoviště spolupracuje především se školskými poradenskými zařízeními a orgánem sociálně právní ochrany dětí.

Prostorové a materiální podmínky umožňují realizaci školních vzdělávacích programů. Od poslední inspekční činnosti došlo k částečné renovaci vnitřních prostor a nezbytným opravám. Všechny prostory školy jsou vkusně vyzdobeny fotografiemi ze školních akcí a projektů, na kterých se podílí i školní družina a klub. Nedílnou součástí výzdoby chodeb a učeben jsou i práce žáků. Ředitel školy stav materiálních podmínek sleduje a hodnotí. Zlepšování prostorových podmínek pro vzdělávání je jednou z vytýčených priorit. Škola průběžně vyhodnocuje rizika v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví a poskytuje žákům potřebné informace k jejich prevenci a přijímá opatření. Zvýšený počet žákovských úrazů škola eviduje u žáků prvního stupně o přestávkách. Vedení školy tento stav monitoruje a v rámci předcházení úrazů umožnilo žákům o přestávkách používat tělocvičnu pro relaxaci. Škola se zapojuje do celé řady projektů a získala finanční dotace, které účelně využila ke zvýšení kvality a zlepšení materiálních podmínek pro vzdělávání žáků. Stravování žáků je zajištěno v prostorách školy.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Společným znakem většiny hospitovaných hodin byla přátelská atmosféra, vzájemný respektující a vstřícný vztah žáků a pedagogů.

Pro vyučování na prvním stupni byla charakteristická pozitivní motivace žáků k učení, což se projevovalo v jejich zvýšené aktivitě během výuky. Učitelé prvního stupně používali převážně formu frontální výuky, kterou většinou účelně doplňovali samostatnou prací, ojediněle prací ve dvojicích či ve skupinách. Zařazovali relaxační chvíle a pohybové aktivity ke kompenzaci únavy a podpoře pozornosti. Společným znakem výuky byla nezbytná návaznost na předchozí učivo a důraz na upevňování získaných vědomostí. Kvalitu výuky zdařile zvyšovalo účelné využívání příkladů z reálného života. Žáci procvičovali a upevňovali učivo, využívali svých nabytých zkušeností i vědomostí z jiných předmětů. Pro rychlejší žáky měly učitelky připraveny další zajímavé úkoly.

Kvalita výuky ve sledovaných hodinách na druhém stupni nebyla vyrovnaná. Převažovala ne vždy účelná frontální výuka s dominantní rolí učitelů a s upřednostňováním výkladu učiva v kombinaci se samostatnou prací žáků. K naplnění cílů hodiny učitelé volili především tradiční metody výuky, především řízený rozhovor, během práce průběžně kontrolovali splnění úkolů žáky. V podstatné části vyučovacích hodin pracovali žáci převážně na stejných úkolech se stejnou mírou obtížnosti. Ve výuce založené na výkladu učiva docházelo k pasivnímu předávání informací učitelem. Jen v některých hodinách vyučující promyšleně a účelně využili mezipředmětové vztahy a propojili učivo s reálnými poznatky žáků. Diferenciace výuky směrem k žákům se speciálními vzdělávacími potřebami nebo žákům nadaným nebyla zaznamenána. Byl značný rozdíl v přístupu žáků ke vzdělávání oproti jejich stejně starých vrstevníků, kteří byli přijati na víceleté gymnázium. Některé vyučovací hodiny odpovídaly svým obsahem žákům mladšího věku, než byli žáci dané třídy. Diagnostikovaní žáci se vzdělávají i v předmětu speciální pedagogické péče. Škola nabízí potřebným žákům i pedagogickou intervenci. Obě tyto aktivity škola realizuje na základě doporučení školského poradenského zařízení a přispívají k naplňování vzdělávacích potřeb jednotlivých žáků.

Ve sledovaných hodinách na gymnáziu převládala frontálně vedená výuka, která byla efektivně propojena s aktivním dialogem se žáky, jejich samostatnou prací. Nové učivo bylo prezentováno srozumitelně, dostatečná pozornost byla věnována jeho procvičení i rozšíření

osvojených znalostí a dovedností. Žáci byli vedeni k samostatnému odvozování nových poznatků, vyjádření vlastního názoru a k argumentaci.

Závěrečné shrnutí učiva na druhém stupni základní školy a gymnázium bylo většinou formální nebo zcela chybělo. V hospitovaných hodinách nebyly využity příležitosti pro sebehodnocení, případně vzájemné hodnocení žáků. Pouze výjimečně byla ze strany učitelů patrná snaha výuku diferencovat např. formou zadávání úkolů rozdílného rozsahu nebo náročnosti.

Průběh zájmového vzdělávání ve školní družině pozitivně ovlivňovala nastavená a časově vyvážená skladba činností, které byly v souladu s potřebami žáků mladšího školního věku. Po dopoledním vyučování měli žáci dostatečný prostor pro odpočinek, relaxaci, pohybové aktivity a rozvoj nadání. Vychovatelky vhodně střídaly jednotlivé činnosti. U žáků měly zjevnou autoritu a svým klidným jednáním vytvářely atmosféru vzájemné důvěry. Školní klub se nezaměřuje prioritně na pravidelnou zájmovou činnost, ale snaží se žákům smysluplně vyplnit čas před odchodem ze školy. Převažují činnosti pohybové, odpočinkové a příležitostné tvůrčí dílny, zaměřující se na charitativní činnost (výroba hraček do nemocnic, lékařských ordinací a dětských domovů). Školní družina a školní klub vytváří prostor pro kvalitní naplňování volného času žáků i prostřednictvím zájmové činnosti, které jsou orientovány na sportovní a tělovýchovné aktivity, výtvarné, rukodělné a hudebně-pohybové činnosti.

Projektové vyučování, které rozvíjí jednotlivé klíčové kompetence žáků, se stalo již nedílnou součástí školního roku a realizuje se napříč jednotlivými součástmi školy např. Den zdraví, Vitamínový den, Les ve škole – škola v lese, Bezpečně – bezpeční atd.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Dosažené znalosti a dovednosti žáků učitelé průběžně hodnotí především různými formami ústního a písemného zkoušení. Zákonní zástupci žáků jsou o chování a prospěchu průběžně informováni prostřednictvím elektronického informačního systému, pravidelných třídních schůzek a konzultací s pedagogy.

Vzdělávací výsledky žáků základní školy, převážně druhého stupně, jsou do značné míry ovlivněny odchodem přijatých žáků do oboru vzdělání gymnázium (osmileté). Od školního roku 2016/2017, kdy žáci pátého ročníku dosáhli slabých výsledků v českém a anglickém jazyce i matematice, škola realizovala další externí ověřování výsledků. Celkové výsledky vzdělávání žáků ve sledovaném období byly stabilní. Na konci školního roku 2018/2019 z 567 žáků neprospělo 1,8 % žáků a 45 % žáků prospělo s vyznamenáním. Základní škola vykazovala v uvedeném školním roce 300 neomluvených hodin. Škola ve spolupráci s orgánem sociálně právní ochrany dětí řeší jednotlivé případy záškoláctví. Vedení školy s pedagogy výsledky žáků analyzuje a přijímá adekvátní opatření. Například realizace doučování v rámci Šablon. Škole se přes vynaložené úsilí nedaří žáky převážně ze sociálně slabých rodin úspěšně motivovat ke vzdělávání.

V posledních školních letech dosahují žáci gymnázia vyrovnaných výsledků vzdělávání. Ve školním roce 2018/2019 ze 144 žáků prospělo s vyznamenáním 35 % žáků. Zpětnou vazbu na úroveň poskytovaného vzdělávání získává škola rovněž z výsledků maturitních zkoušek a úspěšnosti žáků při přijímacím řízení k dalšímu studiu. V posledních školních letech zaznamenala škola 100% úspěšnost žáků u maturitní zkoušky. Od roku 2013, kdy je k dispozici přehled a srovnání výsledků maturitních zkoušek, neuspěli jen dva žáci. Ubývá žáků, kteří maturují z matematiky, fyziky a chemie. Žáci střední školy jsou úspěšní při dalším studiu na vysokých školách různého zaměření. Každý školní rok několik žáků

osmiletého gymnázia pokračuje v maturitním studiu na jiných středních školách po ukončení povinné školní docházky.

V průběhu celého školního roku jsou žáci motivováni k účasti ve Středoškolské odborné činnosti a v různých vědomostních a jazykových soutěžích i olympiádách. Přínosná je spolupráce s Klubem rodičů, s žákovskou samosprávou, zřizovatelem a celou řadou sociálních partnerů. Žáci školy jsou úspěšní také v rámci environmentální výchovy a vzdělávání, škola je zapojena do mezinárodního projektu Ekoškola, organizuje pro žáky ekokurzy. Ve škole aktivně pracuje školní ekotým, který se podílí na ekologickém provozu školy a provádí pravidelné vyhodnocování své činnosti.

K minimalizaci výskytu rizikového chování žáků přispívají tematicky zaměřené preventivní aktivity realizované v průběhu celého školního roku, organizace adaptačních a lyžařských kurzů, školní projekty apod. Případné negativní projevy v chování žáků se škole daří včas identifikovat a vhodně na ně reagovat.

Školní družina i školní klub průběžně koordinuje svou práci se školou a umožňuje tak žákům intenzivněji rozvíjet své zájmy. Prostřednictvím nabízených aktivit žáky úspěšně motivují k zájmovému vzdělávání a k aktivnímu trávení volného času. Poskytují jim příležitosti k seberealizaci při rozvíjení jejich individuálního zaměření a přispívají k prevenci rizikového chování. Výsledky zájmového vzdělávání ve školní družině jsou provázány s působením základní školy. Představují je zejména výtvarné projevy žáků. Získané vědomosti a dovednosti žáci vhodně uplatňují při výuce i v běžném životě a úspěšně reprezentují školu při soutěžích a akcích pořádaných pro veřejnost. Činnost školní družiny se neomezuje jen na budovu školy a dny školního vyučování. Organizují i příměstské tábory a spolupřádají akce kulturního a společenského charakteru.

Závěry

Vývoj školy

V roce 2013 došlo ke sloučení tří samostatných subjektů, nástupnickou organizací se stala původní Základní škola na Komenského ulici 754. Od školního roku 2018/2019 řídí školu nový ředitel. Zapojením školy do projektové činnosti došlo ke zlepšení vzdělávacích podmínek žáků. Zlepšila se informovanost zákonných zástupců žáků zavedením elektronického informačního systému.

Silné stránky

Škola vykazuje dlouhodobě dobré výsledky žáků u maturitní zkoušky.

Aktivní činnost školní družiny a školního klubu, spolupráce s partnery.

Projektové vyučování, které rozvíjí jednotlivé klíčové kompetence žáků napříč všemi součástmi školy.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

Škole se nedaří motivovat některé žáky ke vzdělávání, s tím je spojená i neúspěšnost v základním vzdělávání a slabé vzdělávací výsledky těchto žáků.

V závěru vyučovacích hodin chybělo shrnutí učiva a oboustranná zpětná vazba včetně vyhodnocení vzdělávacího cíle. Nejsou využity příležitosti k sebehodnocení žáků, v nižší míře je uplatňována diferenciacce zohledňující jejich individuální schopnosti ve výuce především na druhém stupni základní školy.

Frontální výuka jako jediná metoda výuky ve většině hospitovaných hodin na druhém stupni základní školy a gymnáziu. Malé využití získaných dovedností a vědomostí z dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků v hospitovaných hodinách.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

Vytvářet větší prostor pro sebereflexi žáků a zhodnocení jejich individuálního pokroku.

Využívat ve vyšší míře diferencovaný přístup podle individuálních schopností žáků ve výuce.

Analyzovat školní neúspěšnost žáků ze sociálně znevýhodněného prostředí a individuálním přístupem je motivovat ke vzdělávání.

Efektivněji využívat volných asistentů pedagoga ve třídách s vysokým počtem žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.

Více využívat získaných dovedností a vědomostí z dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků v praxi.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá řediteli školy ve lhůtě do 15 dnů přijmout adekvátní opatření k prevenci nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Moravskoslezský inspektorát, Matiční 20, 702 00 Ostrava, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.t@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Školní vzdělávací program školní družiny a školního klubu „Cesta objevů“ ze dne 3. 9. 2018
2. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání „Úspěšný žák – úspěšná škola“ ze dne 1. 9. 2013 včetně dodatků
3. Školní vzdělávací program pro nižší stupeň osmiletého gymnázia ze dne 1. 9. 2013
4. Školní vzdělávací program pro čtyřleté gymnázium a vyšší stupeň osmiletého gymnázia ze dne 1. 9. 2013
5. Školní vzdělávací program pro čtyřleté gymnázium a vyšší stupeň osmiletého gymnázia ze dne 1. 9. 2017
6. Školní vzdělávací program pro základní školu speciální ze dne 1. 9. 2010
7. Školní matrika (vzorek)
8. Třídní knihy základní a střední školy vedené ve školním roce 2019/2020 v elektronické podobě (vzorek)
9. Třídní knihy školní družiny a školního klubu vedené ve školním roce 2019/2020 v elektronické podobě (vzorek)
10. Rozvrh vyučovacích hodin ve školním roce 2019/2020
11. Školní řád s účinností od 1. 9. 2019

12. Vnitřní řád školní družiny a školního klubu ze dne 30. 8. 2019
13. Dokumentace žáků se speciálními vzdělávacími potřebami vedená ve školním roce 2019/2020 (vzorek)
14. Záznamy z pedagogické rady ve školním roce 2019/2020
15. Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2018/2019
16. Minimální preventivní program 2019/2020 ze dne 30. 9. 2019
17. Krizový plán ze dne 2. 9. 2019 (včetně šikany)
18. Dokumentace školního poradenského pracoviště Houpačka
19. Kniha úrazů žáků vedená za školní rok 2019/2020
20. Dokumentace k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví žáků v roce 2019 a 2020 k termínu inspekční činnosti
21. Dokumentace k finančním podmínkám za rok 2018 a 2019

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Moravskoslezský inspektorát, Matiční 20, 702 00 Ostrava, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.t@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Česká školská inspekce
Moravskoslezský inspektorát – pracoviště
Štefánikova 9
01 Nový Jičín

Karel Richter, školní inspektor, vedoucí inspekčního
týmu ..

Mgr. Ing. Martina Colledani, školní inspektorka ..

Mgr. Jiří Crhonek, školní inspektor ..

Ing. Pavel Hon, kontrolní pracovník ..

Mgr. Josef Navrátil, školní inspektor ..

V Novém Jičíně 19. 3. 2020

Datum a podpis ředitele školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Mgr. Miroslav Bučánek, ředitel školy

Ve Vítkově

24. 3. 2020